

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
IQTISODIYOT VA MOLIYA
VAZIRLIGI

Audit

AUDITORLIK FAOLIYATIDA 2025-YIL KO'RSATKICHLARI TAHLILY HISOBOTI

gov.uz/imv

minecofinuz

minfinuzb

mineconomfin

AUDITORLIK FAOLIYATIDA 2025-YIL KO'RSATKICHLARI TAHLILIIY HISOBOTI

So'nggi yillarda respublikada auditorlik faoliyatini rivojlantirish, uni xalqaro standartlar asosida takomillashtirish hamda auditorlik xizmatlari bozorining institutsional asoslarini mustahkamlash bo'yicha keng ko'lamli islohotlar amalga oshirildi. Xususan, auditorlik faoliyati sohasining normativ-huquqiy bazasi xalqaro yondashuvlar asosida qayta ko'rib chiqildi, sohani tartibga soluvchi qonunchilik hujjatlari tizimlashtirildi va takomillashtirildi. Sohaga doir so'nggi yillarda **2 ta Qonun**, O'zbekiston Respublikasi **Prezidentining 3 ta qarori**, Vazirlar Mahkamasining **3 ta qarori** va boshqa bir qator idoraviy-normativ xuquqiy hujjatlar qabul qilindi.

Auditorlik faoliyati sohasidagi qonunchilik hujjatlarini takomillashtirilishi natijasida O'zbekiston Respublikasining **auditorlik xizmatlari bozorida** ham auditorlik faoliyatining subyektlari auditorlik tashkilotlari va auditorlar soni o'sishida **ijobiy o'zgarishlar** ro'y bermoqda. Respublikamizda auditorlik xizmatlari bozorida o'sish kuzatilmoqda. Jumladan, 2026-yilning 1-choragida **auditorlik tashkilotlari soni 176 ta**, auditor malaka sertifikatiga ega auditorlar soni **1337 nafarni** tashkil etib, 2025-yilning 1-choragi bilan taqqoslaganda mos ravishda 10 va 9 foiz o'sish kuzatilgan (1-rasm).

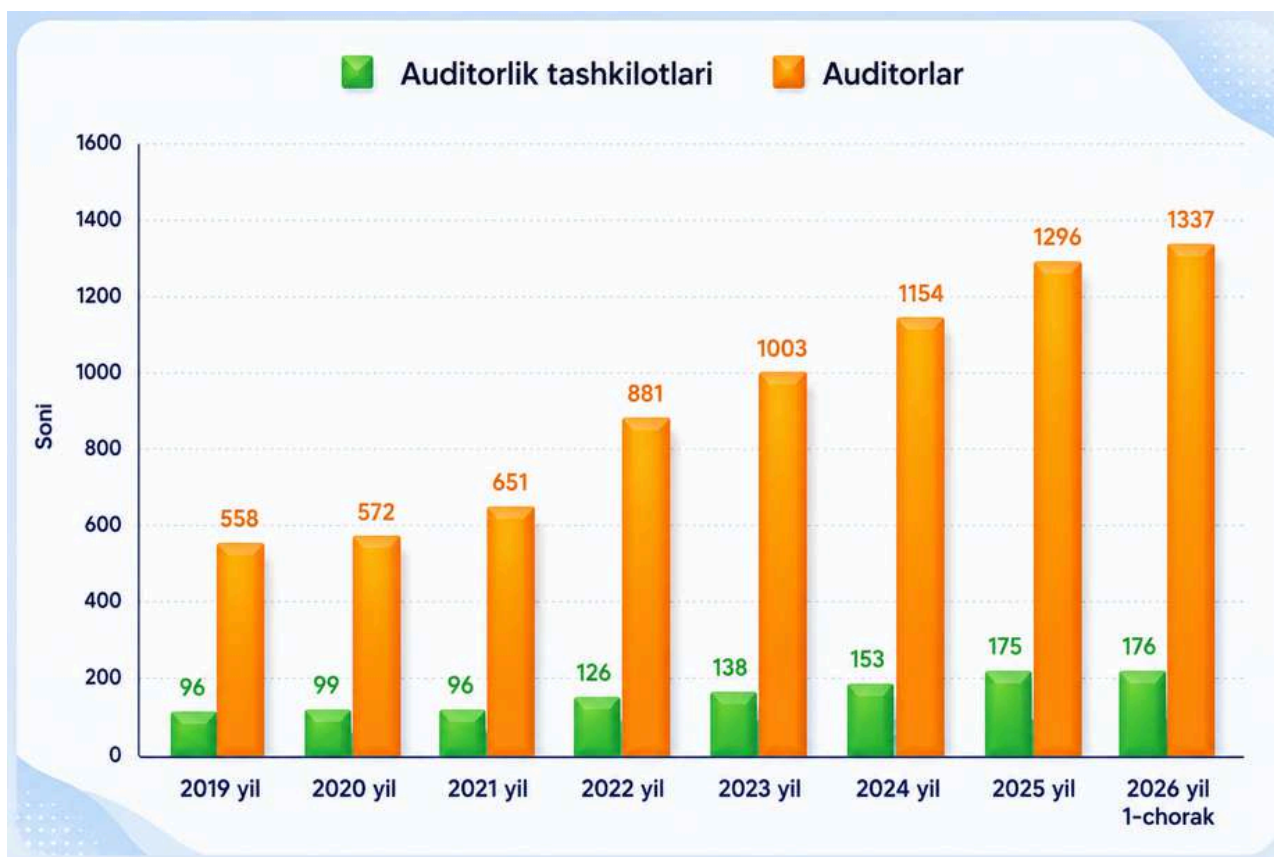

1-rasm. Auditorlik tashkilotlari va auditorlar soni

Shuningdek, auditorlik xizmatlari bozorining umumiy tavsifiga ko'ra, 2025-yil 31-dekabr holatida **auditorlik tashkilotlarining soni** 2024-yilning 31-dekabriga nisbatan 22 taga (14 foiz) oshib **175 taga**, auditorlar soni esa mos ravishda 142 nafarga (12 foiz) oshib **1296 nafarga** yetdi (2-rasm).

AUDITORLIK FAOLIYATIDA 2025-YIL KO'RSATKICHLARI TAHLILIY HISOBOTI

Bundan 34 ta mahalliy auditorlik tashkilotlari yirik xalqaro tarmoq va assotsiatsiyalar a'zosi, **6 tasi xalqaro auditorlik kompaniyalarining** sho'ba jamiyatlari faoliyat olib bormoqda.

2-rasm. Auditorlik tashkilotlari va auditorlar soni

“Auditorlik faoliyati to‘g‘risida”gi qonunga asosan auditorlik tashkiloti o‘zi haqidagi ma‘lumotlar Auditorlik tashkilotlarining reyestriga kiritilgan sanadan e‘tiboran auditorlik faoliyatini amalga oshirishga haqlidir. Mazkur talabga asosan, 2021-yildan boshlab auditorlik tashkilotlari Auditorlik tashkilotlarining reyestriga kirish orqali faoliyat yuritishni boshladi. Mazkur talabga muvofiq 2021-yilning oxirida **96 ta auditorlik tashkilotlari** Reyestriga kirgan bo‘lsa, 2026-yilning 1-choragida ular soni **80 taga** oshib, 176 taga yetdi. Auditorlik malaka sertifikatiga ega mutaxassislar esa 2021-yilda 651 nafarni tashkil etgan bo‘lsa, 2026-yilning 1-choragida ular soni 686 nafarga ko‘payib, jami 1337 nafar malakali auditorni tashkil etmoqda.

AUDITORLIK FAOLIYATIDA 2025-YIL KO'RSATKICHLARI TAHLILIY HISOBOTI

Bugungi kunga kelib auditorlik tashkilotini Auditorlik tashkilotlarining reyestriga kiritish uchun arizalari to'liq Davlat xizmatlari markazlari hamda YAIDXP orqali qabul qilinib kelinmoqda.

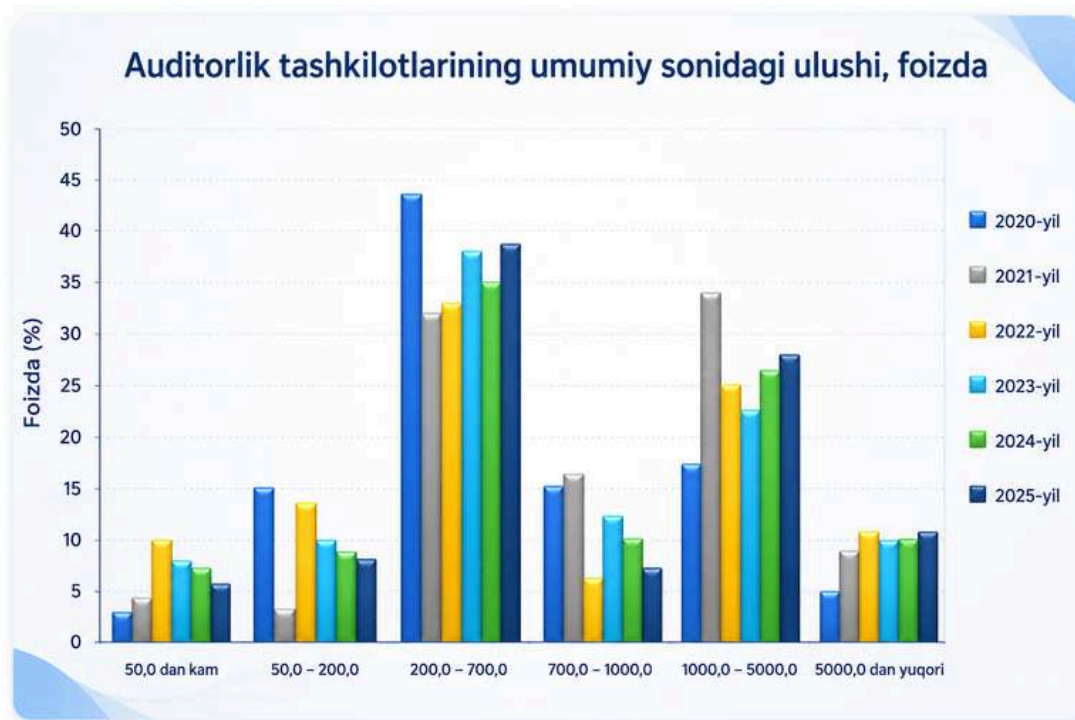
Tahlillar shuni ko'rsatadiki, so'nggi yillarda auditorlik tashkilotlarining daromadlari bugungi kunda auditorlik tashkilotlari va auditorlar soniga nisbatan **yuqori sur'atlar bilan o'sganligini** ko'rsatadi. Auditorlik xizmatlari bozorida auditorlik tashkilotlarining 2025-yilgi natijalariga muvofiq jami daromadlari **785,77 mlrd so'mni** tashkil etib, 2024-yilga nisbatan 31 foiz, 2020-yilga nisbatan 2,8 martaga o'sishga olib kelgan (3-rasm).

3-rasm. Auditorlik tashkilotlarining ko'rsatgan xizmatlari bo'yicha tushumlari dinamikasi

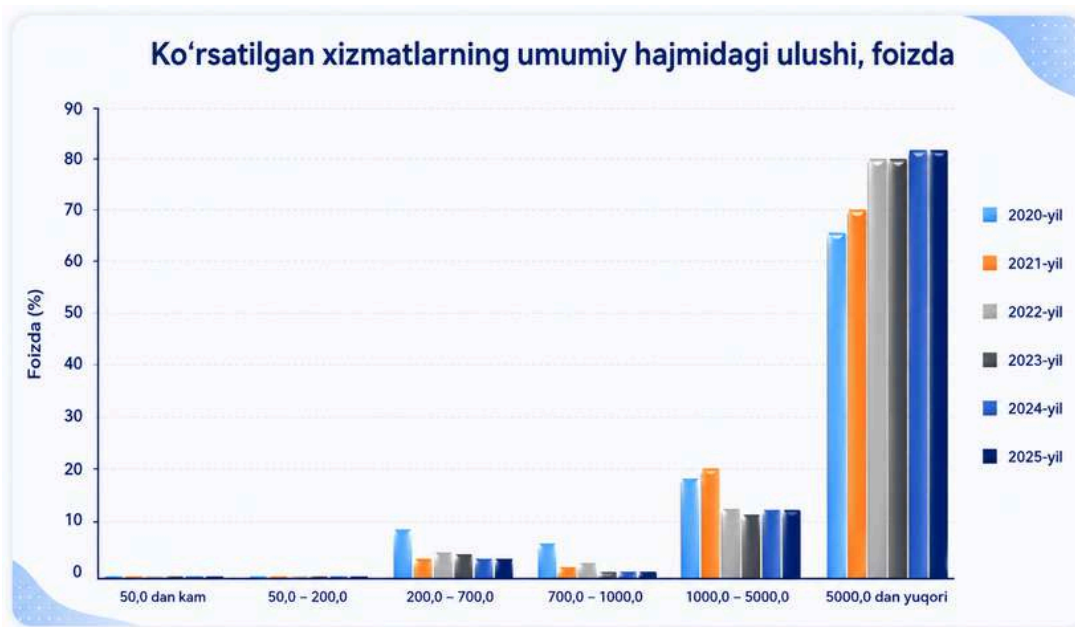
Auditorlik tashkilotlari tomonidan ko'rsatilgan xizmatlar hajmidan kelib chiqib turli ko'rsatkichlar bo'yicha auditorlik tashkilotlarining taqsimlanishi tahlil qilinganda, 2025-yilda auditorlik tashkilotlarining umumiy soniga nisbatan 39 foizining tushumi 200–700 mln so'm, 28 foiz auditorlik tashkilotlarining tushumi 1000–5000 mln so'm miqdorida bo'lgan (4-rasm).

AUDITORLIK FAOLIYATIDA 2025-YIL KO'RSATKICHLARI TAHLILIIY HISOBOTI

4-rasm. Auditorlik tashkilotlarining umumiy sonidagi ulushi, foizda

Ko'rsatilgan jami 785,77 mlrd so'm tushumdan 83 foiziga yaqini 5 000 mln so'mdan ortiq bo'lgan tushumni tashkil etadi (5-rasm).

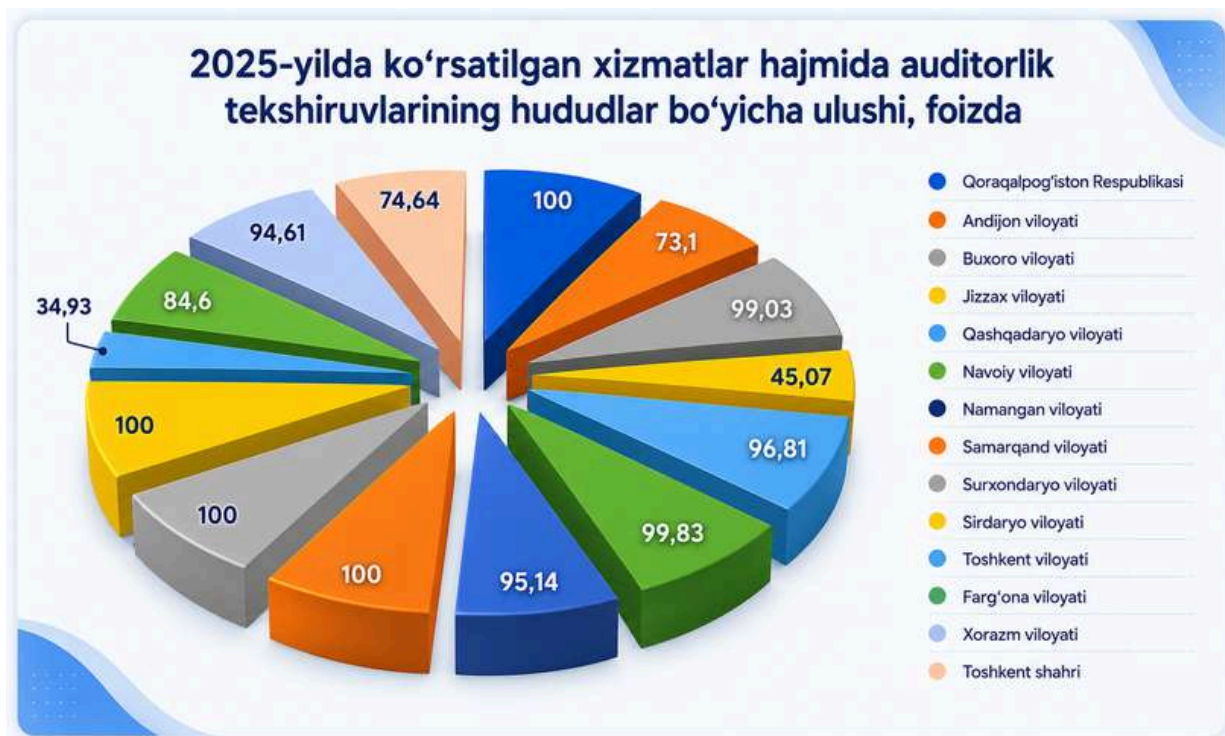

5-rasm. Ko'rsatilgan xizmatlarning umumiy hajmidagi ulushi, foizda

AUDITORLIK FAOLIYATIDA 2025-YIL KO'RSATKICHLARI TAHLILY HISOBOTI

Auditorlik tashkilotlarining daromadlari tarkibi auditorlik tashkilotlarining joylashgan joyidan kelib chiqib tahlil qilinganda, 2025-yilda ko'rsatilgan xizmatlar hajmida auditorlik tekshiruvlarining ulushi **75 foizni**, turdosh xizmatlarning ulushi **25 foizni** tashkil etgan.

2025-yilda ko'rsatilgan xizmatlar hajmida auditorlik tekshiruvlarining ulushi Qoraqalpog'iston Respublikasi, Samarqand, Surxondaryo va Sirdaryo viloyatlarida **100 foizni** tashkil etgan. Turdosh xizmatlar asosan Toshkent viloyatida **69 foiz** ko'rsatilgan (6-rasm).

6-rasm. 2025-yilda ko'rsatilgan xizmatlar hajmida auditorlik tekshiruvlarining hududlar bo'yicha ulushi, foizda

Auditorlik faoliyati subyektlarining hududlar bo'yicha taqsimlanishi taqsimlanishida auditorlik tashkilotlari 2025-yil yakuni bo'yicha Toshkent shahrida 73 foiz yoki 128 ta, qolgan 27 foiz yoki 48 ta auditorlik tashkilotlari Respublikaning boshqa hududlarida faoliyat yuritgan (1-jadval).

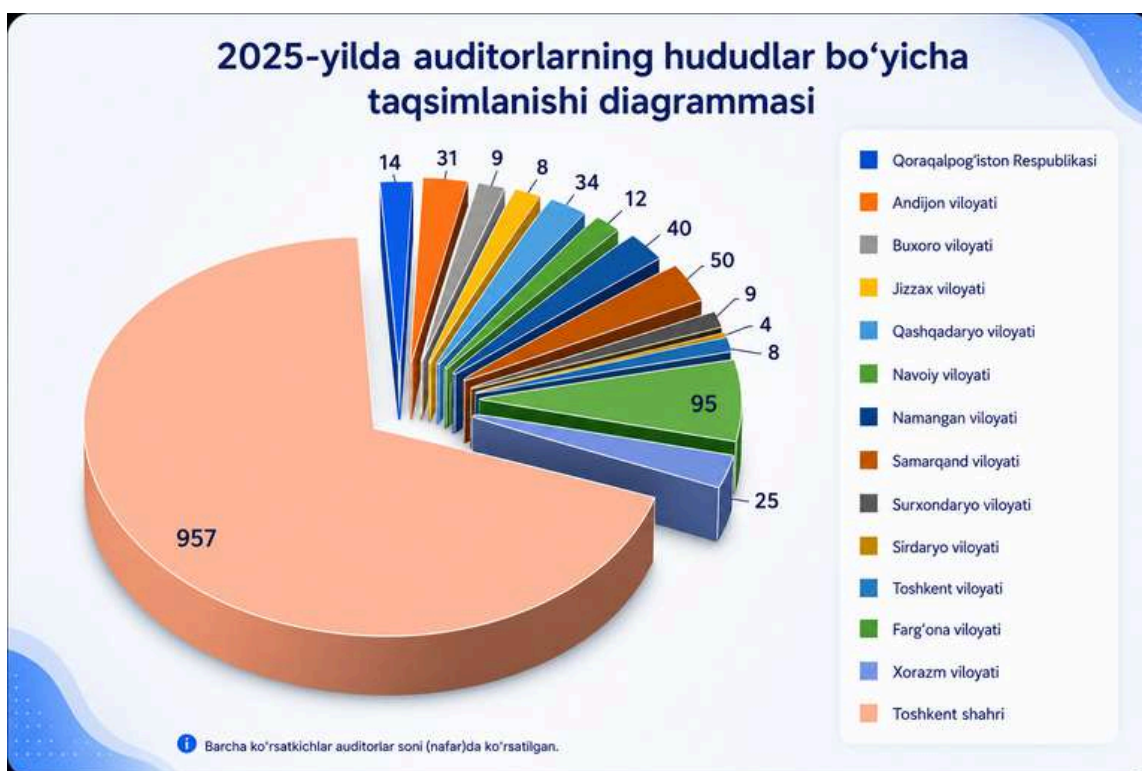
AUDITORLIK FAOLIYATIDA 2025-YIL KO'RSATKICHLARI TAHLILIY HISOBOTI

1-jadval

Auditorlik faoliyati subyektlarining hududlar bo'yicha taqsimlanishi

 Yil (yakuni)	 Respublika bo'yicha – jami %	 Toshkent	 Boshqa hududlar
 2022	100	69	31
 2023	100	72	28
 2024	100	74	26
 2025	100	73	27

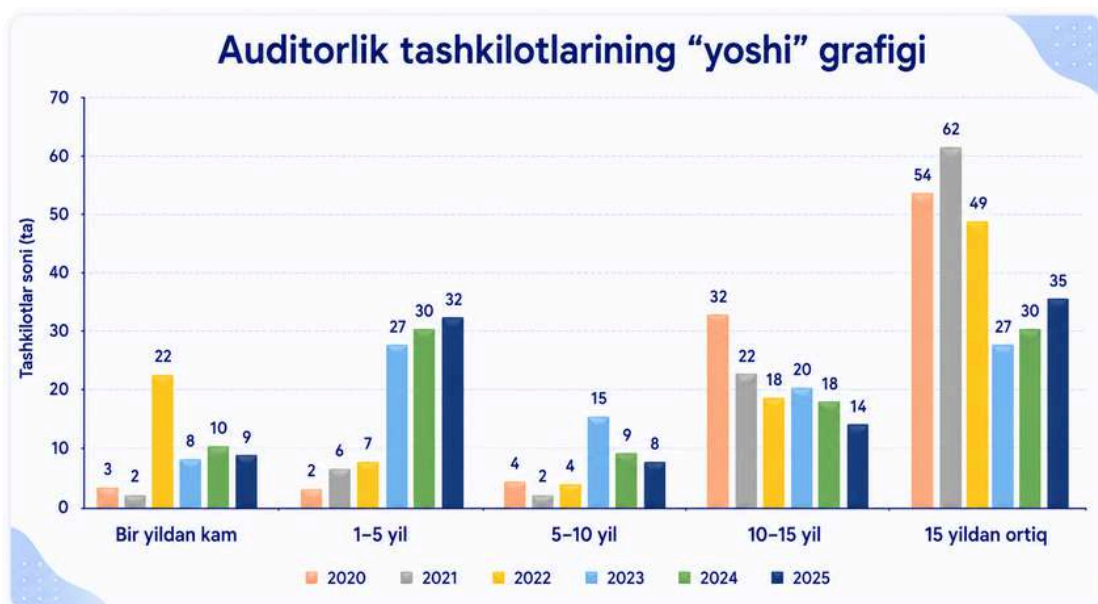
Auditorlarning 2025-yilda hududlar bo'yicha taqsimlanishida, 1296 nafar auditorlardan **957 nafari Toshkent** shahrida bo'lsa, qolgan **339 nafar** auditor boshqa hududlarda joylashgan (7-rasm).

7-rasm. 2025-yilda auditorlarning hududlar bo'yicha taqsimlanishi diagrammasi

AUDITORLIK FAOLIYATIDA 2025-YIL KO'RSATKICHLARI TAHLILIY HISOBOTI

O'zbekistonda auditorlik tashkilotlari sonining oshishi bilan ularning "yoshi" yosharib bormoqda. Jumladan, auditorlik tashkilotlarining 2020-yilda 54 foizga yaqini 15 yildan ortiq xizmat qilgan tashkilot bo'lsa, 2025-yil yakuniga ko'ra bir yildan kam bo'lganlar ulushi esa 9 foizga yetgan. (8-rasm).

8-rasm. Auditorlik tashkilotlarining "yoshi" grafigi

* auditorlik faoliyati bilan shug'ullanishning yillar soni 2001-yildan boshlab hisoblangan

Auditorlik tashkilotlari va auditorlarning xalqaro tarmoqlar va tashkilotlarga a'zo bo'lishi ortib bormoqda. Bunda jami 175 ta auditorlik tashkilotidan **34 ta**, 1296 nafar auditorlardan **350 nafar** auditor xalqaro tarmoqlarga kirib faoliyat yuritmoqda (2-jadval).

Auditorlik tashkilotlarining xalqaro tarmoqlarda qatnashishi

Xalqaro tarmoqdagi auditorlik tashkilotlari				
yillar	2022-yil	2023-yil	2024-yil	2025-yil
Xalqaro tarmoqqa kirgan auditorlik tashkilotlarining umumiy auditorlik tashkilotlari sonidagi ulushi, foizda	19	20	18	19
Xalqaro tarmoqqa kirgan auditorlik tashkilotlarida ishlayotgan auditorlarning jami umumiy auditorlar sonidagi ulushi, foizda	26	28	26	26

AUDITORLIK FAOLIYATIDA 2025-YIL KO'RSATKICHLARI TAHLILIIY HISOBOTI

Rivojlangan mamlakatlarning ilg'or tajribalari asosida auditorlar uchun zamonaviy sertifikatlash tizimini joriy etish, auditor malaka sertifikatini olish uchun malaka imtihonlarining shaffofligini ta'minlash, shuningdek, ushbu sohadagi xalqaro tashkilotlar bilan yaqin sheriklik va o'zaro aloqalar o'rnatilib kelinmoqda.

Auditorlarning jamoat birlashmalari bilan birgalikda auditorning malaka sertifikatini malaka imtihonini topshirmasdan berish va muddatini uzaytirish uchun asos bo'ladigan buxgalterlarning xalqaro sertifikatlari ro'yxati Vazirlikning **"Auditorning malaka sertifikatini malaka imtihonini topshirmasdan berish va muddatini uzaytirish uchun asos bo'ladigan buxgalterlarning xalqaro sertifikatlari ro'yxatini tasdiqlash to'g'risida"**gi bo'yrug'i (r/r.: 3321, 29.09.2021-y.) bilan tasdiqlangan.

Bugungi kunda **auditorlarni sertifikatlashtirish** Auditorlarning respublika jamoat birlashmalari tomonidan o'tkazib kelinmoqda va bugungi kunga qadar jami **723 nafardan ortiq** talabgorlarga auditor malaka sertifikati berilgan.

Shuningdek, 1 296 nafar auditorlarning 170 nafarida **buxgalterlarning xalqaro sertifikatiga (CIPA, ACCA, DipIFR, CPA)** ega bo'lganlar mavjud (3-jadval).

3-jadval

Auditorlar to'g'risida ma'lumot

 Davrlar	 Auditorlar, jami	 buxgalterlarning xalqaro sertifikatiga (CIPA, ACCA, CPA) ega bo'lganlar
 2023-yil	1 003	121
 2024-yil	1 154	151
 2025-yil	1 296	170

AUDITORLIK FAOLIYATIDA 2025-YIL KO'RSATKICHLARI TAHLILIY HISOBOTI

Shuningdek, auditorlar yoshi 2025-yil yakuni bo'yicha tahlil qilinganda, **19 foizi** 25 yoshdan 35 yoshgacha, **37 foizi** 35 yoshdan 45 yoshgacha, **7 foizi** esa 65 yoshdan yuqori yoshdagi auditorlarni tashkil etadi.

9-rasm. Auditorlarning yoshi bo'yicha taqsimlanishi

Auditorlarning jinsi bo'yicha taqsimlanishida 2025-yilda **77 foizi** erkak, **23 foizi** ayol auditorlar xizmat ko'rsatib kelmoqda (10-rasm).

10-rasm. Auditorlarning jinsi bo'yicha taqsimlanishi

AUDITORLIK FAOLIYATIDA 2025-YIL KO'RSATKICHLARI TAHLILIIY HISOBOTI

Auditorlik tekshiruvlari o'tkazilgan xo'jalik yurituvchi subyektlar soni 2025-yilda Respublika bo'yicha **6 428** ta bo'lib, shundan **4 836** tasi Toshkent shahrida, **1 592** tasi boshqa hududlarda joylashgan (11-rasm).

11-rasm. Auditorlik tekshiruvlari o'tkazilgan xo'jalik yurituvchi subyektlar diagrammasi

Auditorlik tekshiruvlari o'tkazilgan xo'jalik yurituvchi subyektlarning faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi tahliliga ko'ra, yillar kesimida asosan ishlab chiqaradigan sanoat va ulgurji, chakana savdo hamda boshqa faoliyat turi bilan shug'ullanadigan tashkilotlarda o'tkazilgan (4-jadval).

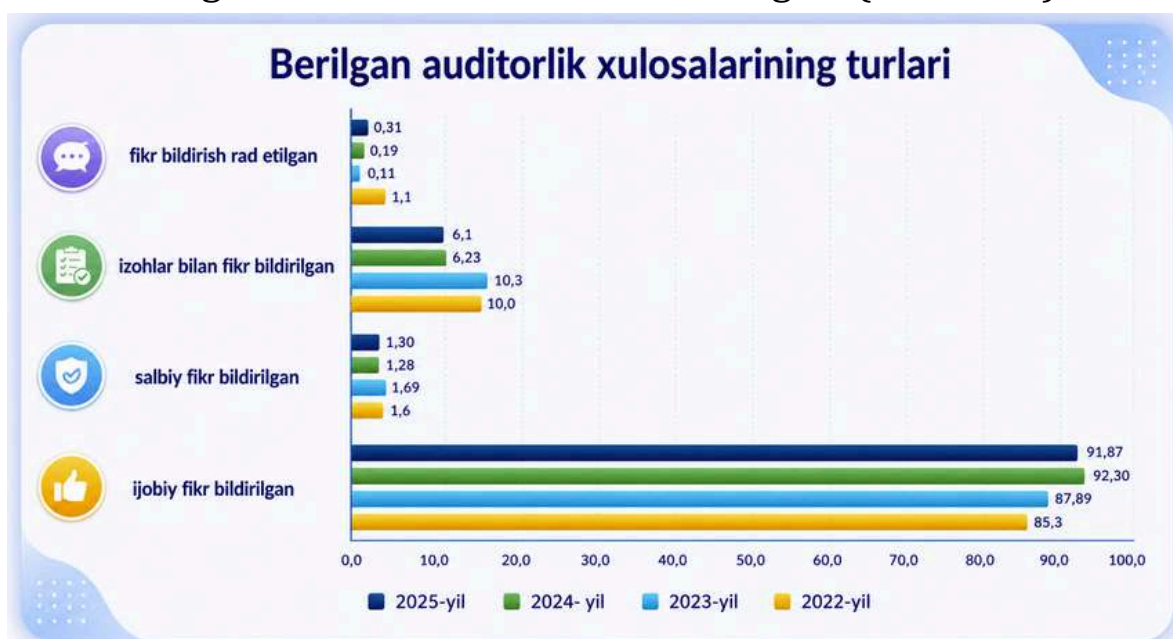
AUDITORLIK FAOLIYATIDA 2025-YIL KO'RSATKICHLARI TAHLILIY HISOBOTI

4-jadval

Auditorlik tekshiruvlari o'tkazilgan xo'jalik yurituvchi subyektlarning
faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi

		Xo'jalik yurituvchi subyektlarning umumiy sonidagi ulushi, foizda			
		2022-yil	2023-yil	2024-yil	2025-yil
	Auditorlik tekshiruvlari o'tkazilgan xo'jalik yurituvchi subyektlar - jami	100	100	100	100
shu jumladan:					
	tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash	1,0	0,6	0,5	0,7
	ishlab chiqaradigan sanoat	15,3	13,0	13,6	9,7
	elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash	2,1	1,4	1,5	1,5
	qurilish	8,2	6,5	6,0	5,2
	tashish va saqlash	1,6	2,1	1,7	1,8
	qishloq, o'rmon va baliq xo'jaligi	2,9	3,0	3,0	2
	ulgurji va chakana savdo;	11,6	11,0	11,2	9,3
	moliyaviy va sug'urta faoliyati	6,1	4,3	4,9	5,1
	boshqalar	51,3	58,1	57,6	64

Auditorlik tashkilotlari tomonidan berilgan auditorlik xulosalarining turlari bo'yicha taqsimlanishi tahlil qilinganda, ularning **92 foizida** ijobiy auditorlik xulosasi berilgan. Qolgan hollarda izohlar bilan fikr bildirish yoki salbiy fikr, **0,31 foiz** holatda fikr bildirishni rad etish turidagi auditorlik xulosalari berilgan (12-rasm).

12-rasm. Berilgan auditorlik xulosalarining turlari

AUDITORLIK FAOLIYATIDA 2025-YIL KO'RSATKICHLARI TAHLILIIY HISOBOTI

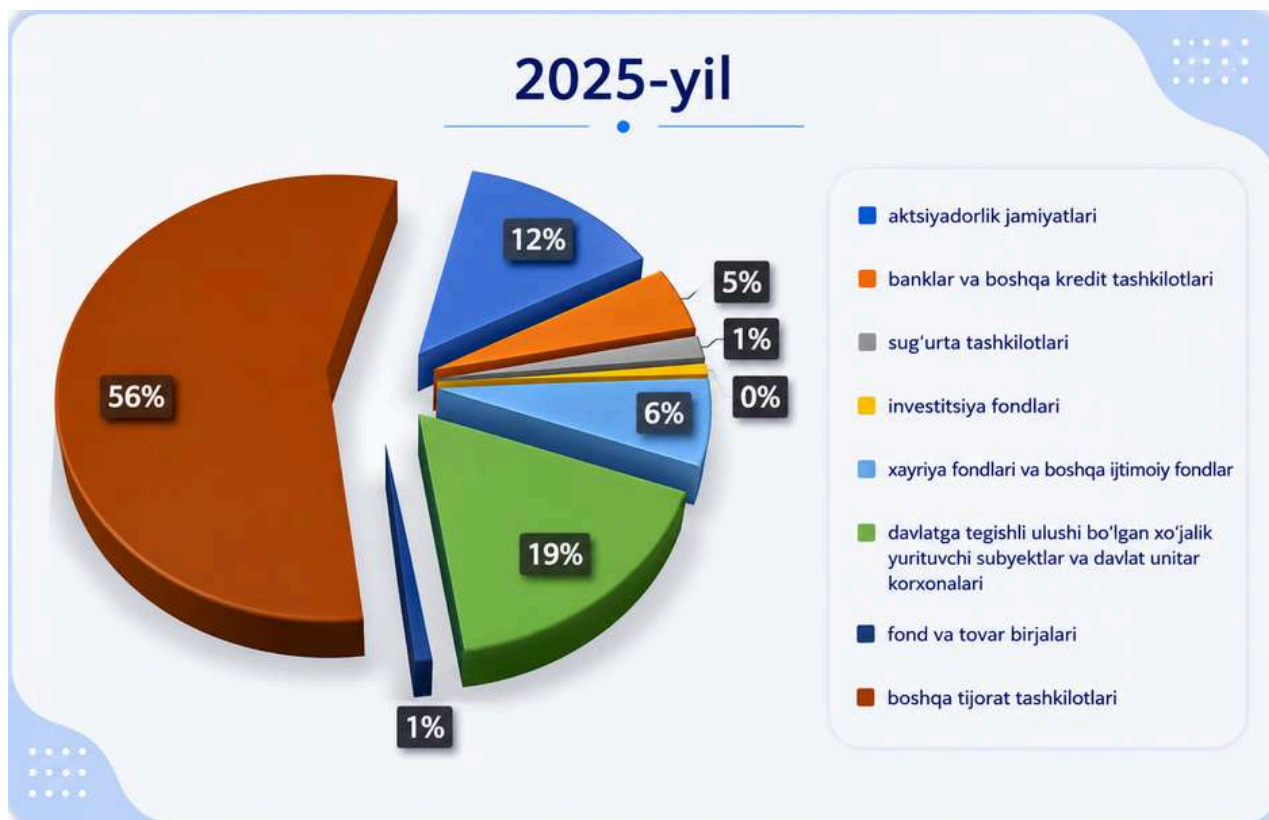
Auditorlik tekshiruvlari bo'yicha berilgan auditorlik xulosalarining korxonalar turlari bo'yicha tahliliga asosan 2025-yil yakuniga ko'ra **72 foiz** majburiy auditorlik tekshiruvi, **28 foiz** tashabbus tarzidagi auditorlik tekshiruvi o'tkazilgan (13-rasm).

13-rasm. Majburiy va tashabbus tarzidagi auditorlik tekshiruvlari bo'yicha auditorlik xulosalarining ulushi

Majburiy auditorlik tekshiruvida ko'proq ulushni aksiyadorlik jamiyatlari (12 foiz), ustav fondida davlatga tegishli ulushi bo'lgan xo'jalik yurituvchi subyektlar va davlat unitar korxonalari (19 foiz) hamda boshqa tijorat tashkilotlari tashkil etgan (14-rasm).

AUDITORLIK FAOLIYATIDA 2025-YIL KO'RSATKICHLARI TAHLILIY HISOBOTI

14-rasm. Majburiy auditorlik tekshiruvlari bo'yicha xo'jalik yurituvchi subyektlarga berilgan auditorlik xulosalarining ulushi

Xulosa va takliflar. Yuqoridagi tahlil natijalariga ko'ra, so'nggi yetti yilda auditorlik faoliyatining qonunchilik sohasi tizimlashtirilishi natijasida auditorlik xizmatlar bozorida ijobiy o'zgarishlarni ko'rish mumkin.

Auditorlik xizmatlar bozorini yanada sifatli rivojlantirish uchun auditorlik faoliyatining institutsional, kasbiy va texnologik asoslarini mustahkamlash, auditorlik xizmatlari sifati va ishonchliligini oshirish, shuningdek, auditorlik institutining iqtisodiyotdagi rolini yanada kuchaytirish lozim.

Buni amalga oshirish natijasida quyidagi asosiy natijalarga erishish nazarda tutiladi:

auditorlik xizmatlari bozorining barqaror, raqobatbardosh va mutanosib rivojlanishi;

AUDITORLIK FAOLIYATIDA 2025-YIL KO'RSATKICHLARI TAHLILIIY HISOBOTI

auditorlik xizmatlari sifati, auditorlik tekshiruvlarining samaradorligi hamda auditorlik xulosalarining ishonchliligi oshishi;

moliyaviy hisobotning shaffofligi va ishonchliligiga bo'lgan ishonch mustahkamlanishi;

auditorlik faoliyatining korporativ boshqaruv, investitsiyaviy muhit va moliyaviy intizomni ta'minlashdagi ahamiyatining kuchayishi;

auditorlik xizmatlaridan boshqaruv va iqtisodiy qarorlar qabul qilishda foydalanish amaliyotining kengayishi;

auditorlik xizmatlari bozorida sog'lom raqobat muhitining shakllanishi, xizmatlar sifatiga asoslangan raqobatning rivojlanishi hamda insofsiz raqobat va demping holatlarining qisqarishi;

masofaviy monitoring va xavfga asoslangan tahlil mexanizmlarini joriy etish orqali auditorlik faoliyatini nazorat qilish samaradorligining oshishi;

auditorlik tashkilotlari va auditorlarning xalqaro kasbiy hamkorlikda ishtirok etish imkoniyatlari kengayishi.